

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Temel Haklara ve Kadın Erkek Eşitliğine Duyarlı Afet Yönetimi Rehberi ve Kontrol Listesi

AFET RİSK AZALTMADA KADIN HAKLARINA VE TEMEL HİZMETLERE ERİŞİM*

Afetler nőtürdür ama kadınlar ve kız çocukları üzerinde etkileri farklıdır.

Afet Risk Analizi ve Planlaması

- * Cinsiyete duyarlı risk analizlerinin yapıldığından emin olun.
- * Cinsiyete duyarlı özel müdahaleleri risk planlamalarına dahil edin.
- * Temel haklara yönelik hizmetlerin devamlılığına ve kadınların erişimine yönelik tedbirleri planlayın ve uygulayın.
- * Afetlerde kadına yönelik şiddete, kadınların güvenliği ve kadın korumaya yönelik önleme ve müdahale tedbirlerini planlayın.
- * Kadınların risk analiz ve planlamalarına aktif ve etkin katılım ve temsiliyi sağlayın.
- * Risk analiz ve planlama süreçlerinde paydaşlara yönelik savunuculuk ve farkındalık geliştirme çalışmaları yürütün.

Toplumsal Afet Bilinci ve Farkındalığın Geliştirilmesi

- * Cinsiyete duyarlı eğitim ve farkındalık programları geliştirin.
- * Kadın dostu eğitim ortamı oluşturun ve kadınların güvenli erişiminden emin olun.
- * Eğitim ve farkındalık programlarına kadının güçlendirilmesine yönelik konuları dahil edin.
- * Cinsiyete duyarlı iletişim yöntem ve araçlarını kullanın.
- * Kadın erkek eşitliği ve cinsiyete dayalı şiddet konusunda toplumsal farkındalığı geliştirin.

Arama Kurtarma

- * Arama kurtarma personeli ve gönüllülerinin kapasitesini geliştirin.
- * Arama kurtarma faaliyetlerinde kadınlarla şeffaf ve uygun iletişim kurun.
- * Arama kurtarma çalışmalarında kadınların mahremiyetine özen gösterin.
- * Cinsiyete duyarlı özel arama kurtarma müdahaleleri planlayın.
- * Arama kurtarma çalışmalarında kadın koruma tedbirlerini alın.

Tahliye ve Yerleştirme

- * Tahliyeler ve yerleştirmeler sırasında kadın korumaya yönelik önleyici ve müdahale tedbirlerini alın.
- * Öz bakım ve hijyen tedbirlerinin alındığından emin olun.
- * Sosyal desteklerin devamlılığı ve kadınların bakım yüklerinin azaltılmasına yönelik tedbirleri alın.
- * Açık, anlaşılır ve net iletişim ve bilgilendirme sağlayın.
- * Tahliye sürecine kadın katılımı ve kapsayıcı kadın temsiliyi sağlayın.

* Anahtar Faaliyetler bu dokümanda belirtilenlerle sınırlı değildir. Dokümandaki faaliyetler; uluslararası referans belgeler, ulusal yasal çerçeve ve proje kapsamında yürütülen odak gruplarda paydaşlar tarafından önceliklendirilen konuları kapsamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Temel Haklara ve Kadın Erkek Eşitliğine Duyarlı Afet Yönetimi Rehberi ve Kontrol Listesi

AFET RİSK AZALTMADA KADIN HAKLARINA VE TEMEL HİZMETLERE ERİŞİM

Beslenme Hizmetleri

- * Beslenme hizmetlerinin sunumu ve gıdaya erişim için gerekli tedbirleri alın.
- * Kadınların özel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurun (hamile kadınlar, lohusa kadınlar, emziren anneler, vb.) ve beslenme planlarını buna uygun biçimde yapın ve uygulayın.
- * Beslenmeye erişimin yeterli olmaması durumunda ortaya çıkabilecek koruma risklerinin farkında olun ve bu risklere yönelik tedbirleri geliştirin.
- * Beslenme hizmetlerinin yönetiminde ve sunumunda kapsayıcı kadın katılımını sağlayın.

Sağlık Hizmetleri

- * Acil sağlık hizmetlerinin cinsiyete duyarlı, erişilebilir ve kadın hassasiyetlerine uygun sağlandığından emin olun.
- * Cinsiyete duyarlı sağlık hizmetleri sağlandığından emin olun.
- * Kadınlara yönelik sağlık hizmetlerin devamlılığını ve kadınların hizmete erişimini sağlayın.
- * Kadınlara yönelik koruyucu ve önleyici sağlık tedbirlerinin alındığından emin olun.
- * Sağlık çalışanlarının cinsiyete duyarlı hizmet sunumu konusunda kapasitesini artırın.

Aynı Yardımlar ve İnsani Yardım Dağıtım Hizmetleri

- * Kadınların farklılaşan ihtiyaçlarına yönelik cinsiyete duyarlı, uygun, zamanında ve erişilebilir yardım sağlanmasını temin edin.
- * Kadınların yardıma eşit, adil ve tam erişimlerinden emin olun.
- * Aynı yardım dağıtımlarında kadınlara yönelik koruma risklerinin yönetiminde koruyucu, önleyici ve müdahaleye yönelik gerekli tedbirleri alın.
- * İnsani yardım dağıtımlarında çalışanların ve gönüllülerin kapasitelerini geliştirin.

Barınma Hizmetleri

- * Kadınların güvenliğini sağlayın ve kadınlar için kadın dostu güvenli alanlar oluşturun.
- * Kadınların mahremiyetlerini koruyacak tedbirleri alın.
- * Kadınlara yönelik temel hizmetlerin sağlandığından emin olun.
- * Toplumsal destek ve dayanışma mekanizmaları oluşturun.
- * Barınma alanlarının yönetiminde kadınların katılım ve kapsayıcı temsiliyi sağlayın.
- * Kadınların uygun şekilde bilgilendirildiğinden emin olun.

Psiko-sosyal Destek Hizmetleri

- * Cinsiyete duyarlı, kapsayıcı ve erişilebilir profesyonel psiko-sosyal destek hizmetlerinin sunulmasını sağlayın.
- * Psiko-sosyal destek kapasitesini artırmak için toplum temelli ve psikolojik öz bakım (kendi kendine yardım) yaklaşımlarını kullanarak psiko-sosyal destek uygulamalarını yaygınlaştırın.
- * Kadınlara yönelik psiko-sosyal destek ve koruma çabalarının entegre yürütüldüğünden emin olun.
- * Sosyal bağların güçlendirilmesi ve toplumsal dayanışmanın artırılmasına yönelik tedbirleri alın.
- * Psiko-sosyal destek alanında çalışan uzman personel, diğer çalışanlar ve gönüllülerin kadın hassasiyetleri ve cinsiyete duyarlı destek konusunda kapasitesini artırın.

Bu doküman Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle üretilmiştir. Bu dokümanın içeriğinden sadece WEGlobal Danışmanlık A.Ş. liderliğindeki konsorsiyum sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği veya T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı'nın görüşlerini yansıttığı şeklinde yorumlanamaz.

This project is funded by the European Union.

Guidelines and Checklist for Disaster Management responsive to Fundamental Rights and Gender Equality

PROMOTION OF WOMEN'S RIGHTS AND ACCESS TO BASIC SERVICES IN DISASTER RISK REDUCTION*

Disasters are neutral, but their impacts on women and girls are different.

Disaster Risk Analysis and Planning

- * Ensure that gender-based risk analyses are performed.
- * Incorporate specific gender-responsive interventions into risk planning.
- * Plan and implement measures to ensure the continuity of basic services and women's access to fundamental rights.
- * Plan prevention and response measures regarding violence against women, women's safety and women's protection in disasters.
- * Ensure women's active and effective participation and representation in risk analysis and planning.
- * Conduct advocacy and awareness raising activities for stakeholders in risk analysis and planning processes.

Enhancing Community Disaster Awareness and Preparedness

- * Develop gender-responsive training and awareness programmes.
- * Create a women-friendly learning environment and ensure safe access for women.
- * Incorporate topics related to women's empowerment into disaster training and awareness programmes.
- * Utilise gender-responsive communication methods and tools.
- * Promote public awareness on gender equality and gender-based violence.

Search and Rescue

- * Enhance the capacity of search and rescue professionals and volunteers.
- * Establish transparent and appropriate communication with women in search and rescue operations.
- * Ensure the privacy of women during search and rescue operations.
- * Plan gender-responsive specialised search and rescue interventions.
- * Take women protection measures in search and rescue operations.

Evacuation and Re-placement

- * Take preventive and intervention measures for women's protection during evacuation and re-placement.
- * Ensure that self-care and hygiene measures are taken.
- * Take measures to ensure the continuity of social support and to reduce the caregiving burden on women.
- * Provide clear, understandable, and concise communication and information.
- * Ensure women's participation and inclusive representation in evacuation process.

* Key Activities are not limited to those mentioned in this document. The activities in this document cover international reference documents, national legal frameworks and issues prioritised by stakeholders in the focus groups conducted under the project.

This project is funded by the European Union.

Guidelines and Checklist for Disaster Management responsive to Fundamental Rights and Gender Equality

PROMOTION OF WOMEN'S RIGHTS AND ACCESS TO BASIC SERVICES IN DISASTER RISK REDUCTION

Nutrition Services

- * Take the necessary measures to ensure the provision of nutrition services and access to food.
- * Consider the specific needs of women (such as pregnant women, postpartum women, breastfeeding mothers, etc.), and tailor nutrition plans accordingly for implementation.
- * Be aware of the protection risks that may arise due to inadequate access to nutrition and develop measures to address such risks.
- * Ensure inclusive women's participation in the management and delivery of nutrition services.

Healthcare

- * Ensure that emergency healthcare services are gender-responsive, accessible and tailored to women's needs.
- * Ensure that gender-responsive healthcare services are provided.
- * Ensure the continuity of healthcare services for women and their access to care.
- * Ensure that preventive and protective health measures are taken for women.
- * Enhance the capacity of healthcare professionals in gender-sensitive service delivery.

In-kind Aid and Humanitarian Aid Distribution Services

- * Ensure that gender-responsive, appropriate, timely and accessible assistance is provided to address the diverse needs of women.
- * Ensure women have equal, fair and complete access to assistance.
- * Take necessary measures for protective, preventive, and intervention actions to manage protection risks for women in in-kind aid distribution.
- * Enhance the capacity of humanitarian aid workers and volunteers involved in humanitarian aid distribution.

Shelter

- * Ensure the safety of women and create women friendly safe spaces.
- * Take measures to protect the privacy of women.
- * Ensure that basic services for women are provided.
- * Establish social support and solidarity mechanisms.
- * Ensure the participation and inclusive representation of women in the management of shelter areas.
- * Ensure that women are adequately informed.

Psychosocial Support

- * Ensure the provision of gender-responsive, inclusive, and accessible professional psychosocial support services.
- * Expand the implementation of psychosocial support practices using community-based and self-help psychological care approaches to enhance psychosocial support capacity.
- * Ensure integrated implementation of psychosocial support and protection efforts for women.
- * Take measures to strengthen social connections and increase solidarity.
- * Enhance the capacity of specialist personnel, other staff and volunteers in the field of psychosocial support about women's sensitivities and gender-sensitive support.

This publication was produced with the financial support of the European Union. The content of this publication is the sole responsibility of the consortium led by Weglobal Danışmanlık A.Ş. and do not necessarily reflect the views of the European Union or the Ministry of Foreign Affairs Directorate for EU Affairs.

